

Pozmeňujúci návrh

poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ing. Juraja Blanára k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (tlač 144)

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov sa mení takto:

1. V čl. I sa vypúšťa novelizačný bod 1.
2. V čl. I novelizačný bod 2 bude znieť nasledovne:
„2. V § 8 ods. 2 písm. d) sa vypúšťajú slová „ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“.
3. V čl. I sa vkladá nový novelizačný bod č. 3, ktorý bude znieť nasledovne:
„3. V § 8 ods. 3 písm. d) sa vypúšťajú slová „ak vyšší územný celok nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“.

Doterajšie novelizačné body č. 3 a 4 v čl. I. sa budú označovať ako novelizačné body č. 4 a 5.

Odôvodnenie k bodom 1 - 3:

Návrh zákona predložený navrhovateľom svojim obsahom ide jednoznačne nad rámec nálezu Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z., ktorým Ústavný súd SR práve na návrh súčasných predkladateľov návrhu tohto zákona p. Gibalovej a p. Cibulkovej vyslovil nesúlad ustanovenia čl. I § 8 ods. 2 písm. d) v časti „ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“ a čl. I § 8 ods. 3 písm. d) v časti „ak vyšší územný celok nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“ zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 13 ods. 4 a čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Vo zvyšnej časti návrhu skupiny 45 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nevyhovelo.

Napriek tomu, že skupina poslancov, ktorá podala návrh na začatie konania pred Ústavným súdom SR vo veci súladu určitých ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách s Ústavou SR, namietala iba časť textu ustanovenia v § 8 ods. 2 písm. d) a v § 8 ods. 3 písm. d), dnes predkladá návrh novely tohto zákona, ktorý „ďaleko“ presahuje nález Ústavného súdu SR. Samotní predkladatelia novely zákona č. 448/2008 nerešpektujú svoj vlastný

návrh podaný na Ústavný súd SR, ktorého právny názor vyslovený v podobe nálezu ÚS je pre všetkých právne záväzný!

Navrhovatelia vo všeobecnej časti Dôvodovej správy nekriticky tvrdia, že „navrhovaná právna úprava **nepredpokladá dopad na štátny rozpočet a rozpočty obcí a vyšších územných celkov, nakoľko nezakladá žiadne nové kompetencie pre obce a vyššie územné celky, ktoré si náklady spojené s poskytovaním a zabezpečovaním sociálnych služieb pokrývajú v rámci svojich rozpočtov**“.

Samosprávne kraje predpokladajú dopady tejto novely až vo výške 12. mil. € (361,5 mil. Sk).

Celosvetová finančná kríza sa rovnako ako štátu, obcí a miest dotýka aj samosprávnych krajov. Výpadky v príjmoch SK z daní fyzických osôb sú v tomto roku najväčšie od r. 2005 a tak sú SK nútené pristupovať k obmedzovaniu svojich kapitálových výdavkov, kráteniu rozpočtov v jednotlivých rezortoch a majú problémy so zabezpečovaním všetkých svojich kompetencií, ktoré musia financovať zo zákona. Napriek tomu, že obce, mestá a kraje v čase dnešnej hospodárskej a finančnej krízy len „prežívajú“, navrhovateľov predkladanej novely zákona č. 448/2008 Z. z. vyriešenie základného problému zlyhávania systému poskytovania sociálnych služieb, ktorým je otázka ich financovania, vôbec nezaujíma.

Stalo sa bežnou praxou, že štát prenáša na samosprávu neustále nové a nové kompetencie bez akéhokoľvek riešenia krytia finančných zdrojov, napr. v podobe nového percentuálneho prerozdelenia dane z príjmov fyzických osôb, čo je však v príkrom rozpore s Európskou chartou miestnej samosprávy (uverejnenou v Z. z. pod č. 336/2000 Z. z.), ku ktorej SR pristúpila s účinnosťou od 1. 6. 2000. SR sa zaviazala dodržiavať, mimo iné i čl. 9 ods. 2 a 4 charty, ktoré hovoria:

Čl. 9 ods. 2: Finančné zdroje miestnych orgánov sú úmerné kompetenciám, ktoré im ukladá ústava alebo zákon.

Čl. 9 ods. 4: Finančné systémy zabezpečujúce zdroje miestnych orgánov by mali byť dostatočne rozmanité a životaschopné na to, aby im umožňovali čo najlepšie držať krok s reálnym vývojom nákladov spojených s plnením ich úloh.

Považujeme za potrebné zdôrazniť, že takéto medzinárodné zmluvy majú v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pred zákonmi SR!

Vzhľadom na uvedené, za najspravodlivejšie riešenie tejto kritickej situácie považujem v súčasnej dobe explicitné vyhovie právnemu názoru Ústavného súdu SR tak, ako je formulované v jeho náleze č. PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z., ktoré nepôjde nad jeho rámec, ale naopak, doslovne vyhovie jeho výroku. Z týchto dôvodov predkladám tento pozmeňujúci návrh.

Ďalej navrhujem, aby v novelizáčnom bode č. 2 Spoločnej správy výborov NR SR k tomuto zákonu boli vyňaté na samostatné osobitné hlasovanie body č. 5., 6., 11., 12., 18. a 23., s odporúčaním tieto doplňujúce návrhy NESCHVÁLIŤ, a to z týchto dôvodov:

Doplňujúce body č. 5., 6. a 18.:

Predkladatelia doplnujúcich návrhov v bode 5. navrhujú uzákoniť priamu diskrimináciu poskytovateľa soc. služieb zriadeného samosprávnym krajom oproti poskytovateľovi soc. služieb zriadeného obcou alebo mestom, nakoľko obce a mestá nachádzajúce sa v územnom obvode konkrétneho samosprávneho kraja už nebudú hradiť ekonomicky oprávnené náklady (EON) /znížené o výšku úhrady za soc. službu platenú prijímateľom soc. služby/ tomu poskytovateľovi soc. služby, ktorého zriaďovateľom je samosprávny kraj, v ktorého územnom obvode sa daná obec nachádza.

Predkladatelia tento návrh odôvodňujú:

- **„nepriaznivou ekonomickou situáciou obcí a miest v dôsledku finančnej a hospodárskej krízy“**- pýtam sa ale, či samosprávne kraje sa rovnako nenachádzajú v zlej ekonom. situácii v dôsledku finančnej a hospodárskej krízy? Štát pritom dotoval obciam a mestám ich výpadok na DFO sumou **172,5 mil. €** (100+33+39,5), naproti tomu samosprávnym krajom iba sumou **13,2 mil. €!**

Naproti tomu, ak samosprávny kraj zabezpečí poskytnutie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého zriadila obec nachádzajúca sa v jeho územnom obvode (alebo aj mimo územného obvodu kraja), samosprávny kraj jej bude hradiť všetky EON (znížené o výšku úhrady platenej klientom – prijímateľom sociálnej služby)!

- **Ďalším argumentom predkladateľov doplnujúceho návrhu je, že „zabezpečením soc. služby u poskytovateľa patriaceho samospráv. kraju, vlastne obec zabezpečuje soc. službu nielen pre svojho občana, ale aj pre občana samospráv. kraja, ktorého má samosprávny kraj zohľadneného v rámci podielových daní“.**

Tu je dôležité upozorniť, že aj obec má predsa svojho obyvateľa zohľadneného v rámci svojich podielových daní, teda daní z príjmu FO! Pokiaľ prijmeme predkladanú axiómu o tom, že obyvateľ obce je predovšetkým obyvateľom kraja, tak potom je namieste otázka, načo je dobré rozdelenie kompetencií (nielen) v oblasti poskytovania sociálnych služieb medzi obce a medzi samosprávne kraje? Veď každý obyvateľ obce je predsa logicky aj obyvateľom samosprávneho kraja. Ak sa obec mieni vyvíňovať a zbavovať svojich kompetencií takýmto spôsobom, no tak ich potom všetky prenese na samosprávne kraje!

Pre obce je tento predložený návrh ideálnym riešením, nakoľko obec, ktorá je zo zákona povinná zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby napr. v zariadení pre seniorov, ju zabezpečí umiestnením v zariadení samosprávneho kraja, ale všetky náklady bude znášať samosprávny kraj. Takto bude vyzerat' predložený návrh v praxi!

- **Argument predkladateľov o tom, že „v rámci decentralizácie prešli do pôsobnosti VÚC viaceré zariadenia sociálnych služieb (vrátane zariadení pre seniorov), s ktorými VÚC získali, na rozdiel od obcí, účelové budovy s pozemkami a celým inventárom bezodplatne“** rovnako neobstojí, nakoľko tieto zariadenia boli v dezolátnom technickom stave, o bezbariérovosti nemohla byť ani reč, inventár a vybavenie boli zastarané a absolútne nezodpovedali stanoveným štandardom. Samosprávne kraje vynaložili obrovské fin. prostriedky na ich rekonštrukciu, modernizáciu a

debarierizáciu. Mnohé pozemky boli nevysporiadané a tieto sa odkupovali práve od obcí a vôbec nie za symbolickú sumu!

Keby spomínané zariadenia boli prešli do vlastníctva obcí a miest, tiež by ich táto prevádzka a rekonštrukcia stála nemalé finančné prostriedky, o vynaloženie ktorých boli v podstate ušetrené. Súčasne by museli na ich chod a udržiavanie prispievať neustále a bez ohľadu na to, či by mali ich kapacitu využitú na 100%. Dnes, v prípadoch, keď mestá a obce nemajú vlastné zariadenia, si objednávajú lôžka u samosprávneho kraja len na presne taký počet občanov, ktorých potrebujú riešiť a nestojí ich to teda ani 1 € navyše.

V bode 18 sa jedná len o formálnu záležitosť spočívajúcu v úprave číslovania odsekov, ktoré v súvislosti s predkladateľovým návrhom vyplývajú zo spoločnej správy, preto navrhujem jeho vypustenie.

Druhým závažným dôvodom, pre ktorý navrhujem vypustenie bodov 5., 6. a 18. je, že navrhovatelia týmto navrhujú uzákoniť aj priamu diskrimináciu verejných poskytovateľov sociálnych služieb oproti neverejným poskytovateľom soc. služieb. A to preto, lebo v prípade, že verejný poskytovateľ sociálnych služieb (či už obec alebo samosprávny kraj) zabezpečí poskytnutie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa, bude mu musieť platiť nielen „finančný príspevok na prevádzku“ (zjednodušene povedané - EON), ale i „finančný príspevok pri odkázanosti FO“. T. z., obec v tomto prípade neverejnemu poskytovateľovi soc. služieb bude hrať všetky náklady (nielen prevádzkové, ale aj tzv. príspevok na odkázanosť)! Keď však obec zabezpečí poskytnutie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého zriadil samosprávny kraj, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza, náklady nebude hrať žiadne!!!

Je zaujímavé, že tu už predkladatelia nehľadajú na toľko zdôrazňované rovnoprávne postavenie verejných a neverejných poskytovateľov! Nezaujíma ich, či verejní poskytovatelia toto finančné bremeno unesú, ešte chcú zvýšiť rozdiely medzi postavením obce a samosprávneho kraja. A to bez akejkoľvek odbornej diskusie a možnosti dotknutých subjektov (samosprávnych krajov a obcí) vyjadriť svoj názor k týmto masívnym zmenám zákona predkladaným na poslednú chvíľu. Hlavne, že o rozpočty neverejných poskytovateľov bude dôkladne postarané!

K bodu č. 11 a 12:

Predmetné body č. 11. a 12. navrhujeme vypustiť, pretože predkladatelia dopĺňajúcich návrhov nielenže vytvárajú už spomínané rozdiely v spôsobe financovania sociálnych služieb, nakoľko

- verejný poskytovateľ (obec) verejnemu poskytovateľovi (samosprávne- nemu kraju) EON neplatí \neq
- verejný poskytovateľ (obec, kraj) neverejnemu poskytovateľovi sociálnych služieb EON v podobe FP na prevádzku platí !!!!

ale súčasne vytvárajú rozdiely aj z hľadiska kritéria rozhodujúceho pre určenie povinnej osoby na poskytovania finančných prostriedkov. Týmto kritériom je trvalý pobyt prijímateľa sociálnej služby.

T.z., že

- **kým pri verejných poskytovateľoch sociálnej služby (obciach a krajoch) je na účely „platenia“ rozhodujúci trvalý pobyt prijímateľa soc. služby, t. z. náklady vždy znáša tá obec alebo ten kraj, na území ktorého má obyvateľ trvalý pobyt bez ohľadu na miesto poskytovania sociálnej služby,**
- **pri neverejných poskytovateľoch sociálnej služby už toto kritérium nemusí tak striktné platiť a pri niektorých druhoch sociálnej služby bude na poskytnutie fin. príspevku príslušný ten kraj, resp. tá obec, na území ktorej sa sociálna služba poskytuje (odpadá kritérium trvalého pobytu prijímateľa). T. z., že platiť bude jeden kraj/obec, ale príjem z DFO na tohto obyvateľa bude naďalej poberať iný kraj/obec, a to ten, v ktorom má občan trvalý pobyt. Navyše, na základe našich skúsenosti vieme, že v niektorých krajoch/obciach sa neposkytujú niektoré druhy sociálnych služieb (napr. v domove na pol ceste), a to ani prostredníctvom neverejných poskytovateľoch sociálnej služby, tak prečo by mal finančné bremeno nákladov s tým spojených niesť kraj/obec len preto, že neverejný poskytovateľ sociálnu službu obyvateľovi iného kraja/obce poskytuje na jeho území!?**

Doteraz sme neevidovali žiadne problémy s kritériom určovania príslušnosti na účely poskytovania fin. príspevkov neverejnému poskytovateľovi podľa trvalého pobytu prijímateľa sociálnej služby, preto nás tento návrh prekvapuje a považujeme ho za d'alsie vytváranie nerovnováhy v systéme financovania sociálnych služieb!

Vzhľadom na uvedené navrhujem vyňať na osobitné hlasovanie i body 11. a 12. s odporúčaním neschváliť tieto návrhy a ponechať pôvodné znenie zákona!

K bodu č. 23:

Za absolútny vrchol predložených doplňujúcich návrhov považujem bod č. 23, ktorý poskytovateľovi soc. služby pri vybraných skupinách prijímateľov soc. služieb (napr. v útulku, nocľahárni alebo pri osobách, na ktorých je páchané násilie...) už nebude zákon ukladať povinnosť viesť evidenciu o osobných údajoch týchto osôb /pre vysvetlenie: v rozsahu meno a priezvisko, adresa pobytu, dátum narodenia, rodinný stav, štátne občianstvo, údaje týkajúce sa zdravia, údaje o príjme, údaje o majetku/.

V praxi sme doteraz nezaevidovali žiadne väčšie problémy u poskytovateľov sociálnych služieb s vedením takejto evidencie. Osoby, ktorým sa sociálna služba poskytuje, nemajú problém údaje uviesť a ich ochrana je zo strany poskytovateľa soc. služby i samosprávneho kraja v súlade so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov dôsledne zabezpečená a dodržiavaná. Čo je dôležité zdôrazniť, táto evidencia poskytuje samosprávnemu kraju, či obci dôkaz o tom, že sociálna služba bola poskytnutá reálnej, nie fiktívnej osobe. Rovnako, podľa § 94 ods. 3 sú údaje o týchto osobách v niektorých prípadoch poskytované úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, orgánom činným v trestnom konaní, či súdom, pretože sú pre ne dôležitým zdrojom informácií.

Za týmto doplňujúcim návrhom vidíme skrytý úmysel navrhovateľov, aby neverejní poskytovatelia sociálnych služieb nemuseli obciam a samosprávnym krajom v mesačných výkazoch predkladať informácie o poskytnutej sociálnej službe konkrétnej osobe (§ 95 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z.), ale len údaje o počtoch prijímateľov sociálnych služieb, čo však považujeme za nedostatočné.

Predložený návrh šokuje o to viac, keďže z každej strany počuť správy o tom, aké je nevyhnutné TRANSPARENTNE nakladať s verejnými financiami! Táto snaha o transparentnosť zrazu nemusí platiť pri vedení evidencie o prijímateľoch sociálnej služby, hlavne, že náklady s tým spojené budú samosprávnym krajom, či obcou zaplatené!

Vzhľadom na uvedené, navrhujem vyňať na osobitné hlasovanie i bod č. 23. s odporúčaním neschváliť tento návrh a ponechať pôvodné znenie zákona!

1. JUREJ BLANÁR

2. IVEA TOMANOVÁ

3. JANA VÁČOVÁ

4. MARGA KOBEŤOVÁ

5. Lubomír Zelenka

6. Dušan Bušlacy

7. DUŠAN JARJABEK

8. ANDEA KOČESÍK

9. LADISLAV LAZAR

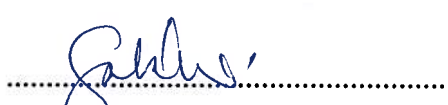
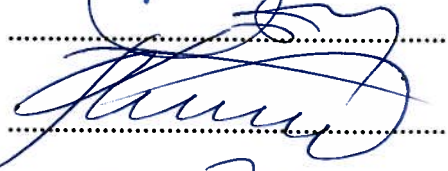
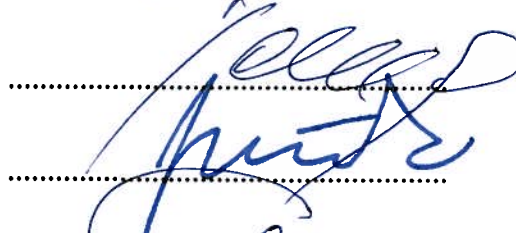

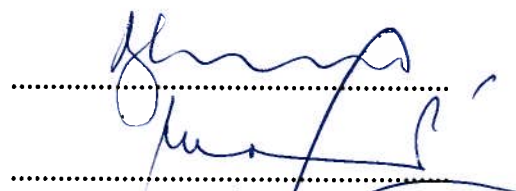
10. STANISLAV KUŽAŇEK

11. Bibiana OBRIMČÁKOVÁ

12. IVETA LIŠKOVÁ

13. JARINA GABANIOVÁ

14. Ľubica ROŠKOVÁ

15. MIKOLÁŠ KRAJKOVIC

16. DUSAN ČAPLOVIC

17. MAREK MAJARIČ

18.

Handwritten signatures on a four-line grid. The first signature is 'Krajcovic', the second is 'Caplovic', and the third is 'Majaric'.